

ทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3

THE LEADERSHIP SKILLS OF TWENTY-FIRST SCHOOL ADMINISTRATORS

UNDER NAKHONRATCHASIMA EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 3

จุฬารัตน์ จงวัฒนานุกูล^{1*} สาริตา เจนเข้ว่า²

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 2) เปรียบเทียบทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา และ 3) ศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูปฏิบัติการสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 จำนวน 322 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified sampling) ตามขนาดโรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามระหว่าง 0.80-1.00 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน One-way ANOVA ผลการวิจัย ปรากฏดังนี้

1. ทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 โดยภาพรวมมีความคิดเห็นระดับมาก ด้านที่มีความคิดเห็นสูงสุด คือ ด้านทักษะในการบริหารจัดการบุคลากร รองลงมา คือ ด้านทักษะการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน และด้านทักษะการบริหารจัดการองค์กร ตามลำดับ ด้านที่มีความคิดเห็นต่ำสุด คือ ทักษะด้านในการกำหนดนโยบายและการปกครอง

2. ผลการเปรียบเทียบทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

3. แนวทางพัฒนาทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนวพัฒนา ดังนี้ 1) ผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์ต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก 2) ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดแนวทางในการดำเนินงานตามนโยบายของโรงเรียนโดยเน้นความสามัคคีในการอยู่ร่วมกันของบุคลากรในโรงเรียน 3) ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างเครือข่ายกับชุมชนในการขับเคลื่อนนโยบายสถานศึกษาเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียน 4) ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนกลยุทธ์ในการบริหารจัดการทรัพยากรได้อย่างเหมาะสม 5) ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนในการจัดทำหลักสูตรของโรงเรียนร่วมกับกรรมการสถานศึกษา ผู้แทนชุมชน ครู และบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียน 6) ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้มีการพัฒนานักเรียนที่มีปัญหาที่เกี่ยวกับการเรียนรู้ 7) ผู้บริหารสถานศึกษามีการนิเทศ

¹ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยนครราชสีมา

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยนครราชสีมา

ประเมินผล และให้ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาคุณภาพครู 8) ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้มีการศึกษาดูงาน เพื่อเป็นการพัฒนาวิชาชีพให้บุคลากรในองค์กร 9) ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูทำงานวิจัยคนละไม่น้อยกว่า 1 เรื่อง ต่อหนึ่งปี การศึกษา และ 10) ผู้บริหารสถานศึกษามีความเสียสละทุ่มเทแรงกาย แรงใจในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้สถานศึกษาบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้

คำสำคัญ : ทักษะภาวะผู้นำ, ศตวรรษที่ 21, ผู้บริหารสถานศึกษา

ABSTRACT

The purposes of this research were to study 1) the state of the Leadership skill of twenty-first school administrators under Nakhonratchasima Primary Educational Service Area Office 3. 2) compare the Leadership skill of twenty-first schools administrators under Nakhonratchasima Primary Educational Service Area Office 3. and 3) to find the development guidelines for the Leadership skill of twenty-first schools administrators under Nakhonratchasima Primary Educational Service Area Office 3. The samples were 322 teachers. The instruments were collected by five ration scale questionnaires with the reliability at 0.98. The data were analyzed using frequency, percentage, mean standard deviation and F-test (One-Way ANOVA).

The results revealed that:

1) The state of the Leadership skill of twenty-first schools administrators under Nakhonratchasima Primary Educational Service Area Office 3 was found at a high level in overall and each aspect: Skills in Staff Management, Skills in Communication and Community Relations, Skills in Organizational Management and Skills in Policy and Governance respectively.

2) The comparative the Leadership skill of twenty-first schools administrators under Nakhonratchasima Primary Educational Service Area Office 3 the sample with different size of school was not found different in overall aspect.

3) The developmental guidelines the Leadership skill of twenty-first schools administrators under Nakhonratchasima Primary Educational Service Area Office 3, according to the experts' opinion that provided the guidelines: 1) School administrators have a vision for global change. 2) School administrators set guidelines for the implementation of the school policy by focusing on unity in the coexistence of school personnel. 3) School administrators create a network with the community to drive the school policy to benefit students. 4) School administrators have a strategic plan for resource management appropriately. 5) School administrators have plans to create school curriculum together with community representatives, teachers and educational personnel of the school. 6) School administrators encourage the development of students with learning-related problems. 7) School administrators have supervision, evaluation and recommendations for improving teacher quality. 8) School administrators encourage field trips to be a professional development for personnel in the organization. 9) School administrators encourage teachers to do research not less than 1 per person

per academic year. And 10) School administrators have sacrifices dedication In the performance of duties in order for the school to achieve its goals

Keyword: Leadership skill.

ความสำคัญและที่มาของปัญหาการวิจัย

ปัจจุบันโลกมีการเปลี่ยนแปลงเข้าสู่สังคมยุคความรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เนื่องมาจากการใช้เทคโนโลยีเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลต่างๆ ของทุกภูมิภาคของโลกเข้าด้วยกัน พลังขับเคลื่อนของเทคโนโลยียุคดิจิทัลส่งผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและเป็นความรวดเร็วที่นักวิชาการเห็นตรงกันว่าเพิ่งจะเริ่มต้นเท่านั้น ในระยะถัดไปจะทวีความรวดเร็วมากยิ่งขึ้นเป็นทวีคูณ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาตามไปด้วยอย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ สถานศึกษาจึงต้องมีความตื่นตัวและเตรียมพร้อมในการจัดการเรียนรู้ เพื่อเตรียมความพร้อมให้นักเรียนมีทักษะสำหรับการออกไปดำรงชีวิตในโลกในศตวรรษที่ 21 ซึ่งส่งผลให้มีการเปลี่ยนแปลงการจัดการเรียนรู้เพื่อเด็กในศตวรรษที่ 21 (สมหมาย อ่าดอนกลอย, 2556: 1)

กระแสการปรับเปลี่ยนทางสังคมที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 21 เกิดวิวัฒนาการความก้าวหน้าในทุก ๆ มิติอย่างรวดเร็วและรุนแรงส่งผลต่อวิถีการดำรงชีพของสังคมอย่างทั่วถึงยุคที่อิทธิพลจากกระแสโลกาภิวัตน์ครอบคลุมทั่วโลก ทำให้เกิดผลกระทบที่สำคัญคือ ระบบโลกเปลี่ยนแปลงไปสู่การแข่งขันอย่างรุนแรงในทุกภาคส่วน ด้านเศรษฐกิจสังคม และการเมืองตลอดจนด้านการศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาทั้งภาครัฐและภาคเอกชนมีผลกระทบอย่างรุนแรงทั่วโลก ต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบในการนำองค์กรตามกระแสแห่งอิทธิพลนั้น เพื่อความได้เปรียบในเชิงแข่งขัน ผู้นำในยุคโลกาภิวัตน์จึงมีบทบาทที่สำคัญอย่างยิ่งในการนำองค์กรให้สามารถที่จะเทียบเคียงสมรรถนะกับองค์กรอื่นที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา การนำองค์กรทั้งหลายเหล่านี้จึงจำเป็นต้องผลักดันตนเองให้เป็นองค์กรที่ยึดยุทธศาสตร์เป็นสำคัญและขับเคลื่อนโดยยุทธศาสตร์เพื่อมุ่งไปสู่การเป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูง (High Performance Organization) (วิจารณ์ พานิช, 2555 : 16 - 21)

ภาคการศึกษาจำเป็นต้องตื่นตัวและเตรียมพร้อมในการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีทักษะการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ทักษะที่สำคัญ เช่น ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี ทักษะด้านชีวิตและอาชีพ ทักษะด้านการปรับตัว ทักษะทางสังคม และสังคมข้ามวัฒนธรรม ทักษะด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ และประการสำคัญทักษะความเป็นตัวแบบและเป็นผู้นำคนอื่น (guide and lead others) โดยใช้กระบวนการแก้ไขปัญหา ระหว่างบุคคล เป็นตัวกลางประสานงานที่มีประสิทธิภาพ สามารถขึ้นำองค์กรให้ก้าวสู่ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ รวมถึงการยอมรับความสามารถของคณะทำงานที่มีความแตกต่างและเป็นแบบอย่าง ในพฤติกรรมที่พึงประสงค์ให้ผู้อื่น ซึ่งทักษะดังกล่าวเรียกว่าภาวะผู้นำ (Trilling & Fadel, 2009)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบดูแลจัดการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน ที่ให้ความสำคัญในการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา โดยส่งเสริมและพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ในการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษาเน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการบริหารจัดการศึกษาเพื่อรองรับการกระจายอำนาจอย่างมีประสิทธิภาพบนหลักธรรมาภิบาล ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา สามารถพัฒนาการจัดการเรียนการสอน และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน

จากความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิจัยไปเป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 ผู้ศึกษาได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
ประชากร ได้แก่ ครูปฏิบัติการสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 จำนวน 1,987 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูปฏิบัติการสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 กำหนดขนาดโดยใช้ตาราง Krejcie and Morgan ได้กลุ่มตัวอย่าง 322 คน และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified sampling) ตามขนาดโรงเรียน

2. การสร้างเครื่องมือวิจัย

2.1 ลักษณะของเครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยในครั้งนี้มี 2 ชนิด ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ มีรายละเอียดดังนี้

1) แบบสอบถามประกอบด้วย 2 ตอน ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3

2) แบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วย 10 ด้านได้แก่ ด้าน 1) ทักษะความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ 2) ทักษะด้านการกำหนดนโยบายและการปกครอง 3) ทักษะการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน 4) ทักษะการบริหารจัดการองค์กร 5) ทักษะการวางแผนและการพัฒนาหลักสูตร 6) ทักษะการจัดการเรียนรู้ 7) ทักษะการประเมินผลงานและการบริหารบุคลากร 8) ทักษะในการบริหารจัดการบุคลากร 9) ทักษะการวิจัยทางการศึกษา การประเมินผลและการวางแผน และ 10) ค่านิยมและจริยธรรมของการเป็นผู้นำ

2.2 การตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยนำเครื่องมือวิจัยที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ประเมินความสอดคล้อง และนำมาวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence : IOC) โดยเกณฑ์ขั้นต่ำคือจะใช้ข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง 0.60 ขึ้นไป ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญปรากฏว่าเครื่องมือวิจัย มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.60-1.00 ซึ่งแสดงความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาในระดับสูง

2.3 การหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 ที่ได้ปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ไปทดลองใช้กับผู้บริหารสถานศึกษา และครูที่มีลักษณะคล้ายกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตรวจสอบค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) โดยจะใช้ข้อคำถามที่มีค่าแอลฟามากกว่า 0.70 ขึ้นไป ปรากฏว่ามีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา 0.98 ซึ่งอยู่ในระดับสูงมาก เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยส่งแบบสอบถามภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 จำนวน 322 ชุด ไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาและมีความสมบูรณ์ จำนวน 290 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 90.06 และผู้วิจัยสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 ท่าน

2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้ค่าร้อยละ วิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 โดยค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์นำมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และวิเคราะห์การเปรียบเทียบโดยใช้สถิติ One-way ANOVA

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 โดยภาพรวมมีความคิดเห็นระดับมาก ด้านที่มีความคิดเห็นสูงสุด คือ ด้านทักษะในการบริหารจัดการบุคลากร รองลงมา คือ ด้านทักษะการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน และด้านทักษะการบริหารจัดการองค์กร ตามลำดับ ด้านที่มีความคิดเห็นต่ำสุด คือ ทักษะด้านในการกำหนดนโยบายและการปกครอง

2. ผลการเปรียบเทียบทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

3. แนวทางพัฒนาทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนวพัฒนา ดังนี้ 1) ผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์ต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก 2) ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดแนวทางในการดำเนินงานตามนโยบายของโรงเรียนโดยเน้นความสามัคคีในการอยู่ร่วมกันของบุคลากรในโรงเรียน 3) ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างเครือข่ายกับชุมชนในการขับเคลื่อนนโยบายสถานศึกษาเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียน 4) ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนกลยุทธ์ในการบริหารจัดการทรัพยากรได้อย่างเหมาะสม 5) ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนในการจัดทำหลักสูตรของโรงเรียนร่วมกับกรรมการสถานศึกษา ผู้แทนชุมชน ครู และบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียน 6) ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้มีการพัฒนานักเรียนที่มีปัญหาที่เกี่ยวกับการเรียนรู้ 7) ผู้บริหารสถานศึกษามีการนิเทศประเมินผล และให้ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาคุณภาพครู 8) ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้มีการศึกษาดูงาน เพื่อเป็นการพัฒนาวิชาชีพให้บุคลากรในองค์กร 9) ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูทำงานวิจัยคนละไม่น้อยกว่า 1 เรื่อง ต่อหนึ่งปีการศึกษา และ 10) ผู้บริหารสถานศึกษามีความเสียสละทุ่มเทแรงกาย แรงใจในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้สถานศึกษาบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้

อภิปรายผล

1. ทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 โดยภาพรวมมีความคิดเห็นระดับมาก ด้านที่มีความคิดเห็นสูงสุด คือ ด้านทักษะในการบริหารจัดการบุคลากร รองลงมา คือ ด้านทักษะการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน และด้านทักษะการบริหารจัดการองค์กร ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การบริหารจัดการในศตวรรษที่ 21 นั้น ผู้บริหารต้องอาศัยทักษะทางการบริหารทุกด้าน โดยใช้ทรัพยากรบุคคลและอื่น ๆ ที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ผ่านกระบวนการทางการบริหารอย่างมีระบบ และเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการในการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายและมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของเดือนเพ็ญ บุญใหญ่เอก (2557) ได้ศึกษาการบริหารจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของศศิตา เพลินจิต (2558) ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของผ่องพรรณ พลราช (2560 : ง) ที่ได้ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารมีความสามารถในการปกครองและบังคับบัญชาผู้ร่วมงาน และผู้บริหารมีความสามารถในการแก้ปัญหาและความขัดแย้งได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุเทน โรมพันธ์ (2552 : ง) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษาด้านภาวะผู้นำและความสามารถของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายโสธร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการครู ที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนขนาดต่างกัมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษาด้านภาวะผู้นำและความสามารถของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายโสธร เขต 1 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉวีวรรณ เหลา کم (2554) ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 พบว่า การเปรียบเทียบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 จำแนกตามตำแหน่ง หน้าที่ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานในหน้าที่ และขนาดโรงเรียน พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1) ผู้บริหารสถานศึกษาควรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาทักษะภาวะผู้นำด้านทักษะในการบริหารจัดการบุคลากร ซึ่งจากผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำในด้านนี้สูง ควรส่งเสริมผู้บริหารมีการบริหารงานบุคคลที่ยึดหลักธรรมาภิบาล มีการสร้างขวัญกำลังใจให้แก่บุคลากรสามารถเป็นแบบอย่างได้

2) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้มีทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ด้านการวิจัยทางการศึกษาการประเมินผลและการวางแผน ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องนำผลการวิจัยมาใช้ในการบริหาร วางแผน และพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายวิสัยทัศน์อย่างมีประสิทธิภาพ

3) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรส่งเสริมทักษะภาวะผู้นำของผู้สถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ด้านความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ เพื่อให้ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคเทคโนโลยีดิจิทัล

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพเกี่ยวกับทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3

2) ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการติดตามทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3

เอกสารอ้างอิง

ฉวีวรรณ เหลาถม. (2554). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร์

มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

เดือนเพ็ญ บุญใหญ่เอก. (2557). การบริหารการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา

ขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3. ครุศาสตรมหา

บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.

ผ่องพรรณ พลราช. (2560). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 29. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา

การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

วิจารณ์ พานิช. (2555). วิธีการสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์. กรุงเทพฯ : มูลนิธิสดศรี สฤษดิ์วงศ์.

วิโรจน์ สารรัตน์. (2556). กระบวนทัศน์ใหม่ทางการศึกษา กรณีที่คณะต่อการศึกษาศตวรรษที่ 21.

กรุงเทพฯ: ทิพยวิสุทธิ.

ศศิตา เพลินจิต. (2558). ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1. การค้นคว้าอิสระครุศาสตร

มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.

สมหมาย อ่าดอนกลอย. (2556). บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21. วารสารบัณฑิตศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม, 7 (1), 1-7.

อุเทน โรมพันธ์. (2552). การปฏิบัติงานตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษาด้านภาวะผู้นำ และ

ความสามารถของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายโสธร เขต 1.

วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

Canton, J. U. S. o. A. P. g. (2006). The Extreme Future: The top trends that will

reshape the world in the next 20 years. United States of America: Penguin

group.

Draft, R. L. (2005). **The leadership experience**. Manson, OH: Thomson South Western.

Trilling, B., & Fadel, C. (2009). **Learning and innovation skills: 21st century skills learning for life in our times**. . San Francisco: Jossey-Bass.